

Dosarul nr. 2rc-6/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Constantin Roșca)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Anatolie Minciuna, Victoria Sîrbu,
Viorica Mihaila)

DECIZIE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Ia Gudcova,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva lui Ia Gudcova cu privire la
încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a restituit cererea de apel depusă de Ia Gudcova împotriva hotărârii din 17
ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a
îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel și nu a prezentat cererea de apel
motivată,

constată:

La 04 mai 2017, societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” (denumirea
prescurtată SA „Apă-Canal Chișinău”) a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ia Gudcova cu privire la încasarea datoriei în sumă de 30 361,71 de
lei, a penalității în sumă de 5 343,66 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată
în sumă de 1 071,16 lei, suportate sub formă de taxă de stat achitată la depunerea
acțiunii.

Prin hotărârea din 17 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-
a admis integral acțiunea depusă de SA „Apă-Canal Chișinău” și s-a încasat din
contul lui Ia Gudcova în beneficiul SA „Apă-Canal Chișinău” datoria în sumă de
30 361,71 de lei, penalitatea în sumă de 5 343,66 de lei și suma de 1 071,16 lei, cu
titlu de compensare a taxei de stat achitată de reclamantă la înaintarea acțiunii
(f.d. 44, 65-68).

La 13 aprilie 2018, Ia Gudcova a declarat apel împotriva hotărârii din 17
ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând *inter alia*
repunerea în termen a cererii de apel (f.d. 48 recto-verso).

Prin încheierea din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a repus în
termen cererea de apel depusă de Ia Gudcova împotriva hotărârii din 17 ianuarie

2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru; s-a ridicat cauza de la examinare și s-a remis primei instanțe pentru întocmirea hotărârii integrale (f.d. 60-62).

Prin încheierea din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Ia Gudcova împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și s-a comunicat apelantei necesitatea de a prezenta cererea de apel motivată în termen de 7 zile din momentul comunicării încheierii (f.d. 71-73)

Prin încheierea din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a prelungit termenul de procedură și s-a comunicat apelantei Ia Gudcova necesitatea prezentării cererii de apel motivată până la 14 noiembrie 2018, iar în caz contrar apelul va fi restituit (f.d. 77-78).

Prin încheierea din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Ia Gudcova împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierile din 18 septembrie 2018 și 17 octombrie 2018 (f.d. 84-87).

La 26 noiembrie 2018, Ia Gudcova a declarat recurs împotriva încheierii din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 94 recto-verso).

În motivarea recursului a invocat că nu a recepționat încheierile din 18 septembrie 2018 și 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, iar drept urmare nu a cunoscut despre necesitatea prezentării cererii de apel și, respectiv, a termenului limită acordat pentru înlăturarea acestui neajuns.

Ba mai mult decât atât, recurenta a menționat că a indicat în cererea de apel inițială circumstanțele de fapt și de drept pe care se întemeiază aceasta, rezervându-și dreptul de a depune o cerere de apel suplimentară. Prin urmare, instanța de apel urma să examineze apelul prin prisma argumentelor invocate, iar în cazul în care constata că acestea sunt neîntemeiate, urma să respingă cererea de apel, dar nicidecum să o restituie.

În această ordine de idei, recurenta Ia Gudcova a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea recurată.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs consideră că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul când a fost comunicată lui Ia Gudcova încheierea din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului de a ataca încheierea judecătorească.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă consemnează la alin. (3) că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza

recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierii din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural pertinente speței.

În conformitate cu prevederile articolului 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică *inter alia* motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Articolul 368 din Codul de procedură civilă statuează la alineatul (1) că, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, Colegiul taxează că, termen de procedură acordat apelantului pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel este intervalul de timp, stabilit de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În sensul articolului 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Aderent, articolul 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă instituie sancțiunea procedurală de restituire a cererii de apel, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră necesar de a nota faptul că încheierea de restituire a apelului este indisolubil legată de încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Or, în cazul în care apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheiere, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale, iar dacă nu îndeplinește în termen indicațiile instanței de apel, cererea va fi restituită. Astfel, restituirea apelului este sancțiunea aplicată apelantului de către instanță în cazul neîndeplinirii în termenul acordat a cerințelor indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel.

Implicit condițiilor din speță, Colegiul atestă că, la 13 aprilie 2018, Ia Gudcova a declarat apel împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând *inter alia* repunerea în termen a cererii de apel (f.d. 48 recto-verso).

Prin încheierea din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a repus în termen cererea de apel depusă de Ia Gudcova împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; s-a ridicat cauza de la examinare și s-a remis primei instanțe pentru întocmirea hotărârii integrale (f.d. 60-62).

Prin încheierea din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Ia Gudcova împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și s-a comunicat apelantei necesitatea de a prezenta cererea de apel motivată în termen de 7 zile din momentul comunicării încheierii (f.d. 71-73).

Prin încheierea din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a prelungit termenul de procedură și s-a comunicat apelantei Ia Gudcova necesitatea prezentării cererii de apel motivată până la 14 noiembrie 2018, iar în caz contrar apelul va fi restituit (f.d. 77-78).

Prin încheierea din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Ia Gudcova împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierile din 18 septembrie 2018 și 17 octombrie 2018 (f.d. 84-87).

Astfel, având în vedere că termenul acordat de instanța de apel întru înlăturarea neajunsurilor ce au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel este unul imperativ și peremptoriu, recurenta avea obligația pozitivă de a lichida neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel în interiorul termenului stabilit, în caz contrar intervenind *uno icto*, cu titlu de sancțiune, restituirea cererii de apel.

La caz, Colegiul decelează că, atât încheierea din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cât și încheierea din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău au fost expediate în adresa lui Ia Gudcova la adresa indicată de aceasta în cererea de apel, și anume str. Ismail, 45, ap. 13, mun. Chișinău (f.d. 75, 81, 83). Conform proceselor-verbale ale factorului poștal, trimiterile poștale DS2100572266AS și DS 2035005056AS ale Curții de Apel Chișinău au fost „nereclamate” de către destinatarul Ia Gudcova, acestea fiind returnate instanței de apel.

La capitolul dat, Colegiul opinează că refuzul destinatarului Ia Gudcova de a recepționa trimiterile poștale, în special încheierile instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a prelungit termenul de procedură de înlăturare a neajunsurilor, se echivalează cu înștiințarea acestuia. Or, în sensul punctului 2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterea nereclamată este trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Respectiv, din sensul normelor legale precitate se deduce obligația pozitivă a recurtei Ia Gudcova de a se prezenta la oficiul poștal pentru a ridica trimiterile expediate de Curtea de Apel Chișinău.

În speță, Colegiul găsește relevantă jurisprudența CtEDO în cauza Van Harn vs. Germania, din 11 septembrie 2007, în care Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

Astfel, recurenta fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin executarea în termen a încheierilor din 18 septembrie 2018 și 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și depunerii cererii de apel motivate în interiorul termenului-limită acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor.

Cu titlu subsecvent, Colegiul apreciază ca fiind neviabil motivul invocat de recurentă precum că nu a recepționat încheierile din 18 septembrie 2018 și 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, iar drept urmare nu a cunoscut despre necesitatea prezentării cererii de apel și, respectiv, a termenului limită acordat pentru înlăturarea acestui neajuns.

Or, prin prisma ipotezelor relevate supra, recurenta trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă de a-și proteja accesul la instanță, interesându-se de soarta și etapa procedurală la care se află cauza în care este implicată.

Ba mai mult decât atât, pe portalul unic al instanțelor de judecată [<http://www.instante.justice.md>] se publică informația cu privire la toate cererile de chemare în judecată, agenda ședințelor de judecată, rezultatul ședințelor de judecată și se publică hotărârile instanței de judecată și alte informații relevante pentru justițiabili. Portalul unic al instanțelor de judecată reprezentând un punct unic de acces la informația despre activitatea tuturor instanțelor de judecată, având ca scop susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru asigurarea comunicării între justițiabili și instanțele de judecată.

Prin urmare, aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, instanța de recurs conchide că, Ia Gudcova nu poate invoca necomunicarea încheierilor din 18 septembrie 2018 și 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău ca argument în susținerea imposibilității de a se conforma acestora și de a depune cererea de apel motivată. Or, se prezumă că, din moment ce Curtea de Apel Chișinău a repus în termen cererea de apel depusă de Ia Gudcova și a remis cauza primei instanțe pentru întocmirea hotărârii integrale, ultima cunoștea termenul, prevăzut de articolul 236 alin. (6) din Codul de procedură civilă, în interiorul căruia prima instanță urmează să întocmească hotărârea integrală și respectiv că după întocmirea hotărârii urmează să întreprindă toate măsurile necesare în sensul depunerii unui apel suplimentar care să corespundă cerințelor instituite la articolul 365 din Codul de procedură civilă.

În altă ordine de idei, Colegiul nu poate accepta criticile recurente precum că a indicat în cererea de apel inițială circumstanțele de fapt și de drept pe care se întemeiază aceasta, rezervându-și dreptul de a depune o cerere de apel suplimentară. Or, recurenta nu și-a îndreptat prezenta cale de atac inclusiv și împotriva încheierilor din 18 septembrie 2018 și 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Respectiv, instanța de recurs apreciază că, Ia Gudcova, tacit, a acceptat soluția Curții de Apel Chișinău de a lăsa fără curs cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 17 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, manifestându-și nemulțumirea doar cu încheierea din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Coroborând ipotezele relevate la normele legale precitate, Colegiul constată temeinicia încheierii din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, deoarece aceasta a intervenit ca sancțiune procedurală pentru neexecutarea încheierilor din 18 septembrie 2018 și 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și pentru lipsa interesului lui Ia Gudcova față de soarta soluționării prezentului litigiu. Or, recurenta urma să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2018 a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
decide:

Se respinge recursul declarat de Ia Gudcova împotriva încheierii din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Se menține încheierea din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva lui Ia Gudcova cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic